

Foto: Valentijn te Plate

*Bostulpen in
de Maasheggen.*

Contributie 2016

Betaalt u uw contributie (nog) niet per machtiging, dan ontvangt u bij deze *Landschappelijk* zowel een acceptgirokaart als een machtigingskaart voor de betaling van uw contributie voor 2017. Door de machtigingskaart te gebruiken in plaats van de acceptgiro profiteert u van het gemak van het automatisch betalen en helpt u tevens mee onze administratiekosten te verlagen. Hierdoor komt weer meer geld direct aan ons landschap ten goede. Als u pas onlangs lid bent geworden, is het mogelijk dat u geen acceptgiro- en machtigingskaart aantreft. U krijgt deze dan afzonderlijk toegestuurd. Mogelijk heeft u deze inmiddels al ontvangen.

Foto: Valentijn te Plate

Start knotbrigade- project

Afgelopen januari is een begin gemaakt met het project 'Onderhoud monumentale knotbomen in de Maasheggen door knotbrigade VNC'. Dankzij bijdragen van het Prins Bernhard Cultuurfonds (dankzij het Scheltema-Breet Natuurfonds), de Stichting de Lange Brug, de ASN Foundation, de Stichting Elise Mathilde en het Dinamofonds konden we aan de slag.

Binnen de nieuwe regeling voor agrarisch natuurbeheer is weliswaar subsidie beschikbaar voor het onderhoud van een heg, of voor het knotten van een boom. Maar als die knotboom in een heg staat, wordt er geen vergoeding uitgekeerd...

En juist in het Maasheggengebied horen knotbomen, regelmatig verspreid in heggen, bij het authentieke landschapsbeeld.

Daarom is de VNC op zoek gegaan naar een oplossing voor dit pro-

Verder lezen op volgende pagina

VERENIGING NEDERLANDS
CULTUURLANDSCHAP

Foto: Valentijn te Plate

bleem. Eind 2016 hadden we voldoende financiële middelen bij elkaar gevonden om in januari 2017 te kunnen starten. De knotbrigade van de VNC gaat nu bij boeren langs om gratis de bomen de nodige knotbeurt te geven. Zonder een regelmatige knotbeurt wordt de 'takkenpruijk' te zwaar en scheurt de boom uit, wat de boom vaak niet overleeft.

Voor dit project heeft de VNC ook een zogenaamde 'takkenknipper' kunnen aanschaffen, waarmee we veiliger en efficiënter kunnen werken.

Vanaf 2016 geldt het nieuwe stelsel Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer. Nieuw is dat individuele boeren voortaan geen subsidie meer kunnen krijgen. Alleen groepen van boeren, verenigd in een zogenaamd Collectief, kunnen dat nog. Zo'n collectief dient een gebiedsofferte in bij de provincie. De Vereniging Nederlands Cultuurlandschap heeft samen met de Stichting Werkgroep Grauwe Kiekendief en het Louis Bolk Instituut het Collectief Deltaplan Landschap opgericht. Het collectief heeft het agrarisch natuurbeheer in de Maasheggen onder zijn hoede gekregen.

ASN FOUNDATION
voor de wereld van morgen

Elise Mathilde

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

Dinamo Fonds
DIEREN • NATUUR • MONUMENTEN

De bostulp

Een hardnekkig oud gerucht doet de ronde over de wijze waarop de bostulp in het Maasheggengebied gekomen zou zijn. Het gerucht stamt uit een tijd dat men hier langs de Maas kennelijk wist dat de oer-Hollandse tulp in werkelijkheid uit Turkije kwam. En zo ontstond waarschijnlijk een prachtig verhaal van een Turks schip dat de Maas kwam afzakken, vermoedelijk op weg naar die rijke stinkerds in Holland, en op de Maas zou zijn vergaan. De tulpenbolletjes bleven drijven en zijn achter de een of andere Maasheg blijven hangen. Sommige bolletjes werden eronder gewerkt door een mol of das. En daar zijn ze gebleven en uitgegroeid tot verwilderde Turkse tulpjes in een oer-Brabantse wei.

Je vraagt je af wat een Turks schip op de Maas moest. En ging het stroomop- of juist stroomafwaarts? Feit is dat de populatie tulpjes die hier groeit op zichzelf staat. Dat wil zeggen: zich niet gemengd heeft met andere bolgewasjes als ranonkeltjes, krokussen, sneeuwkllokjes of voorjaarshelembloemen.

Want het uit het Middellandse Zee-gebied en de Balkan stammende tulpje is puur en wild. Daardoor was het in vroeger tijden zeer gewild om samen met andere voorjaarsbloeiende bolgewasjes aangeplant te worden in tuinen van kastelen, herenboerderijen en buitenplaatsen. Zo werd een flora gevormd die wij kennen onder de naam stinsenflora.

Dat die tulpjes onder Turkse begeleiding in hun eentje uit varen waren gegaan, is niet erg aannemelijk. Vast staat dat een boer langs de Maas in vroeger tijden wel wat anders aan zijn hoofd gehad zal hebben dan bezig te zijn met tulpjes onder zijn heggen planten.

Dat de Maas er iets mee van doen kan hebben gehad, lijkt logisch. Met bostulpen in de kasteeltuin van Well en bij Maastricht, en wellicht stroomopwaarts in België en Frankrijk is het heel goed denkbaar dat bolletjes van dit ras mee afgezak zijn langs de Maas en met hoogwater wellicht ergens achter een heg zijn blijven hangen. En dat een mol of das er per ongeluk een paar onder de grond hebben gegraven.

Foto: Valentijn te Plate

De benaming bostulp is ook niet zo'n gelukkige, wanneer je bedenkt dat het tulpje zich in de volle zon wil koesteren, daar bloeit en zaad maakt. En dat het zich in de schaduw zich slechts vegetatief vermeerderd, massaal weliswaar, maar nooit zal bloeien. Weidetulp zou dus een betere benaming zijn geweest.

Maar zo zijn er meer benamingen van plantjes en beestjes in de natuur die de lading niet dekken. Zo is ijs zo'n beetje het ergste wat een ijsvogel kan overkomen, want uit dichtgevroren water kan hij geen vis vangen en de vrieskou overleeft ie niet. De goudvink heeft een rode-roze borst en buik, althans het mannetje. Die van het vrouwtje is blauwgrijs. En het roodborstje heeft een oranje borst en buik... Hoe dat zo gekomen is, leest u een andere keer.

Positieve ontwikkeling in herinrichting Aaltense Goor

Begin vorig jaar stuurde de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap samen met een coalitie van natuur- en milieuorganisaties een brandbrief naar aanleiding van de voorgenomen ruilverkaveling van het Aaltense Goor.

Tot ons genoegen zijn de partijen die verantwoordelijk waren voor de toenmalige inrichtingsschets recentelijk tot nieuwe inzichten gekomen. De inrichtingsschets is niet haalbaar bevonden en het project Aaltense Goor krijgt nu een nieuwe koers, waarbij het landschap centraal staat. De Vereniging Nederlands Cultuurlandschap staat positief tegenover de samenwerking met alle betrokken partijen en blijft zich daarbij inzetten voor een mooie toekomst voor natuurreserveaat het Aaltense Goor.

Foto: Valentijn te Plate

Het unieke kleinschalige elzenhagen-landschap van het Aaltense Goor.

Heggenvlecht cursus

In het kader van het extra project Maasheggen, waarvoor de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap (VNC) vorig jaar een bijdrage heeft ontvangen van de Postcodeloterij, gaat de VNC ook mensen opleiden tot heggenvlechter.

Afgelopen november, december en januari zijn diverse cursusdagen georganiseerd. De cursussen werden gegeven door Instructeur Lex Roeleveld, gecertificeerd heggenvlechter en lid van het Gilde van Heggenvlechters.

Foto: Valentijn te Plate

De trein rijdt weer

Jaren terug alweer functioneerde er zoiets als een Landschapsmanifest, met 44 deelnemende organisaties. Het was voor het eerst dat LTO, ANWB, Bouwondernemingen, alle natuur- en landschapsorganisaties en recreatieondernemers, wetenschappelijke instituten, wandelplatforms en particuliere landgoedeigenaren een gemeenschappelijke ambitie onderschreven, namelijk die van de VNC, neergelegd in ons *Deltaplan voor het Landschap*.

Nederland een stuk mooier maken, in ieders belang, was de gemeenschappelijke wensdroom.

De minister van het toenmalige ministerie van Landbouw nam de handschoen op en de ambitie over en zette een club van wijze vrouwen en mannen aan het werk, onder de bezielende leiding van Alexander Rinnooy Kan. Deze *taskforce financiering landschap* kwam met een ronkend advies. Elk verkiezingsprogramma van praktisch alle partijen (op de PVV na) rept over landschapsherstel en één of ander al dan niet *self-revolving fund*, waaruit – op veilige afstand van de politieke sores en waan van de dag – het Nederlandse agrarische cultuurlandschap een forse opknopbeurt zou krijgen.

Bottom up

De minister vroeg regio's zich te melden voor een pilot. Het ministerie van VROM en LNV hadden startgeld over om een viertal pilots te starten. Uit talrijke inzendingen werden vier pilotgebieden gekozen om te oefenen met het door de VNC ontwikkelde Deltaplan voor het Landschap. Het ministerie van VROM vroeg onze vereniging om een uitvoeringscahier te schrijven. Dit zou dienen als landschapsherstelrichtlijn voor heel het land.

Pilotgebied de Ooijpolder werd een groot succes. 500 aaneengesloten hectares met meer dan 5% aaneengesloten landschapselementen, in een gesloten netwerk, waarvan een kwart gekoppeld was aan wandel-, ruit- of fietsroutes. Binnen enkele jaren

keerden 22 'rodelijstsoorten' terug naar de polder. Zelfs *Elzevier* deed verslag van de pilot. Het blad roemde het Deltaplan voor het Landschap en vond het plan de jaarlijks te investeren 600 miljoen meer dan waard.

Trein werd gestopt

Ik hoor de toenmalige minister (Gerda Verburg) nog zeggen: 'Met deze proefgebieden gaat de trein rijden, die niet meer te stoppen is.'

Maar de trein stopte abrupt. De pilots kregen geen navolging. De verkiezingsbeloftes werden niet ingelost. En de pallets met uitvoeringscahiers zijn waarschijnlijk bij de ophefing van het ministerie van VROM in de papierversnipperaars verdwenen.

In Den Haag stak een voor natuur en landschap zeer negatieve wind op. De toch al kleinste begroting van ons land (die van natuur) werd voor 80% leeggeplunderd. Nationale parken en nationale landschappen werden opgeheven. De laatste openingen met zicht op landschap die nog niet met blokken dichtgestapeld waren, werden met een pennenstreep vrijgegeven aan projectontwikkelaars.

Geplande verbindingen tussen natuurterreinen en de buffering tegen evident kwalijke invloeden van buiten werden geschrapt. Het voorgenomen broodnodige natuurherstel ge-

pleegd zou worden (zoals door opeenvolgende regeringen afgesproken bij planologische kernbeslissing) werd voor een groot deel geschrapt. Het ging daarbij om gebieden met een totale omvang van wel 100.000 voetbalvelden.

Bedreigde dieren en planten, zelfs als ze geconfronteerd werden met acuut uitsterven, werden gedegradeerd tot het laagste beschermingsregime, juridisch slecht toetsbaar, met weinig houvast en met weinig zicht op handhaving.

Er braken geen rellen uit... Als in het Verenigd Koninkrijk een minister of staatssecretaris de nationale parken zou opheffen, dan zou dat *breaking news* zijn en moest de verantwoordelijke politicus vrezende de avond niet te halen.

In Nederland daarentegen haalde deze negatieve ontwikkeling niet eens het nieuws en was er geen protest. Dat was er in de ruilverkavelingsjaren destijds ook niet het geval, toen 250.000 km aan heggen, houtwallen en singels gerooid werden. Vrijwel al onze beken werden toen gekanaliseerd en kronkels uit het landschap werden verwijderd. Ruim 25.000 historische boerderijen werden met subsidie gesloopt. Natuur, recreatie, historie en waterberging van ons land werden zo voor 99% onherkenbaar verminkt, en daarmee ook het thuisomgevoel van zijn inwoners. Maar ook toen bleef het over vrijwel de gehele linie muisstil...

Aanvalsplan vanuit observatorium

Zeer recent zijn er aanvalsplannen gelanceerd en observatoria opgericht om het wegwijnende 'restjes-landschap' te redden en te bewaren. En wel door grote organisaties die destijds ook aan dat eerdergenoemde landschapsmanifest deelnamen. Het stemt gelukkig en droef te gelijk. Want de landschapstrein begint weer te rijden, en steeds meer organisaties zullen weer op die trein springen. Misschien komen alle manifestpartijen elkaar weer tegen.

Maar de bittere vraag die opborrelt uit het moeras waar de trein misschien ook nu weer in vast zal lopen, is deze: wat maakt ons nuchtere Hollanders met een gezonde handelsgeest zo anders dan de Britten?

Countryside of platteland: that is the question

Geen Brit zal over zijn landschap uitkijkend verzuchten dat het on-Brits mooi is. Geen Britse politicus haalt het in zijn hoofd te tornen aan het onvervreembare erfgoed dat in nationale parken te vinden is. En niet omdat het politieke zelfmoord is, maar omdat die parken de trots zijn van het land.

De Britse *countryside* begint waar iedere bebouwde kom ophoudt. Het is waar je heen gaat als je erop uittrekt. Het is daar doorrengen met eeuwenoude wandelpaden, geen beek is gekanaliseerd, geen bocht uit de weg gehaald, het ruikt er naar geschiedenis en je kunt er *wildlife* aantreffen.

In Nederland kennen we de termen 'platteland' (wat ook nog vernieuwd moet worden) en wit gebied' (dat wacht op een bestemming), maar die spreken niet bepaald tot de verbeelding. In Nederland ligt het landschap in reservaten. Daarbuiten is het productielandschap.

In ons land, waar de meerderheid zweeg tijdens de kaalslag in ons landschap, tuimelt iedereen over elkaar heen wanneer initiatieven – hoe gering ook – genomen worden om iets van de oude glorie te herstellen of eens iets nieuws uit te proberen in het landschap. Toen in het verleden duizenden kilometers houtwal per jaar werden gerooid, werd de daders daarbij niets in de weg gelegd. Maar als je tegenwoordig een houtwal wilt aanleggen, zijn er bergen regels en heeft iedereen er een mening over. Met als resultaat dat de wal er niet komt.

Streekeigenheid zou niet hebben bestaan en zou valse sentimenten voeden. Nostalgische gevoelens mag je niet hebben, want dan zou je terug willen naar vroeger. En vanuit de agrarische sector wordt de hardnekkige *wildlife*, dat in het oerfunctionele productielandschap probeert te overleven, als plaag en bron van hinder beschouwd.

Hunkering naar schoonheid

Het enige wat helpt, is paradepaardjes. Herstel het landschap op eigen grond en maak het om door een ringetje te halen zo mooi en beleefbaar. Dit geldt vooral voor de terreinbeheerders. Zo zullen hun terreinen steeds meer aftekenen tegen de steeds leger wordende steppe daarbuiten, waar de boeren verantwoordelijk voor zijn.

Gekleed tegenover naakt – schrille pijnlijke contrasten die zelfs de leek zullen opvallen. Maar bovenal wanneer de vraag gesteld wordt: 'Wat is het daar mooi. Waarom is dat bij ons niet zo?', is informatievoorziening en een toolkist nodig om mondige burgers handelsperspectief te geven, waarmee ze zelf invloed kunnen uitoefenen op het mooier maken van het landschap.

Maar je kunt pas afkeer voelen over de erbarmelijke lege landschappen, als je weet en gezien hebt dat het veel beter en mooier kan. Pas dan gaan mensen in hun regio het landschap niet meer accepteren zoals het is. Gaan ze hunkeren naar meer schoonheid in hun landschap. En gaan ze overal onbenutte kansen zien om het te verbeteren en aantrekkelijker te maken. Ja, dan zal ook de politiek mee moeten bewegen. Of in z'n hemd staan.

Jaap Dirkmaat, directeur

Nieuwe jonge knotwilgen langs het wandelpad in ons succesvolle Ooijpolder-gebied.

Foto: Valentijn de Ploeg

Natuur, recreatie, historie en waterberging van ons land werden voor 99% onherkenbaar verminkt tijdens de ruilverkavelingsjaren.

Foto: Nationaal archief, collectie Medelandsche Heide maatschappij

Jan Peter Sengers bij zijn koeien.

Hij won de Gouden Mispel in 2013, het jaar daarna diende zijn terrein als locatie voor de algemene ledenvergadering van de VNC. Op zijn grond zijn talloze landschapselementen samen met de VNC aangelegd, hersteld en beheerd. Weinigen kunnen zeggen zo verknocht te zijn aan het cultuurlandschap als agrariër Jan Peter Sengers. We spreken hem op zijn boerderij in Milsbeek over de geschiedenis van zijn familiebedrijf, de flora en fauna en waarom het cultuurlandschap hem zo na aan het hart ligt.

Geworteld in het cultuurlandschap

Deze molen is rond 1900 gebouwd door Jan Laarakkers, Sengers' oudoom. Laarakkers (op de foto vóór de molen) kwam tijdens zijn militaire dienstplicht in het westen van het land terecht. De molens die hij daar zag inspireerden hem om later zelf een molen op zijn eigen grond te bouwen om daar het moeras te ontginnen. De molen deed het echter niet goed, waarschijnlijk door een gebrek aan wind. De restanten staan er nog altijd.

Geschiedenis

De boerderij van Sengers bevindt zich op een oude stuifduin aan de Maas. Sengers toont een kaart van 1731, waarop het gebied al duidelijk te herkennen is, indertijd onderdeel van het Koninkrijk Pruisen en bestaande uit allemaal kleine perceeltjes. "Mijn overgrootvader kwam rond 1850 als eerste in deze boerderij te wonen. Een van zijn zoons, Jan, was een echte ondernemer en ontginning en heeft eigenhandig een pijpleiding dwars door de stuifduin gelegd om het moeras hier te ontginnen. Hij verdiende ook zijn geld met smokkelen, met name tijdens de Eerste Wereldoorlog, en kon daarom ook de boerderij van zijn vader kopen. Jan is nooit getrouwd en ving hier allerlei mensen op die zelf geen woning hadden. Zo ook een zwerver uit toenmalig Oostenrijk-Hongarije, die weer trouwde met de dochter van Jans broer. Toen Jan stierf liet hij alles na aan mijn vader. Ik heb nooit geweten waarom."

Sengers' vader is altijd een kleine boer gebleven en hield tweehonderd kippen, die toentertijd genoeg opbrachten om in tien jaar tijd zijn schulden mee af te lossen. Het hok waarin hij de kippen hield kreeg hij van de Marshallhulp, omdat bijna alles er tijdens de Tweede Wereldoorlog was verwoest. Het kippenhok staat er nu nog. "Bijna iedere boer hier heeft er dus ook zo een. Mijn vader heeft echter nooit geprobeerd er een intensief bedrijf van te maken, wat toch de norm was in de jaren 50/60/70 van de vorige eeuw, toen de schaalvergroting van de landbouw op gang kwam. Maar omdat hij dat van mijn moeder niet mocht heeft hij die slag dus gemist. Achteraf ben ik daar blij om, want dan hadden hier nu varkensstallen gestaan en had het er allemaal heel anders uitgezien."

Mooi landschap

Het was dan ook Sengers' moeder die hem zijn affiniteit met het cultuurlandschap heeft meegegeven. "Mijn moeder was erg voor het landschap, voor hagen en bomen. Van haar mocht mijn vader dus ook geen hagen weghalen." Daar waar veel boeren het cultuurlandschap zien als obstakel, is het voor Sengers juist een verrijking van zijn gebied. Kale vlaktes spreken hem dan ook niet aan. "Maar landschappen zoals in de Achterhoek en Twente vind ik prachtig."

Het is echter niet enkel de esthetiek van het cultuurlandschap waar Sengers waarde aan hecht; hij erkent ook het praktisch nut ervan. "Koeien hebben bijvoorbeeld ook schaduw nodig of beschutting achter een haag als het waait. Daarom zorg ik ervoor dat er genoeg bomen en hagen staan, die ik dankzij de hulp van de VNC heb kunnen aanplanten, ook op plekken waar vroeger geen hagen stonden. Ooit zorgden de boeren er gewoon voor dat de dieren en de omgeving goed in orde waren, maar naar mijn idee doen de grote boerenbedrijven van tegenwoordig dat minder."

Fauna

Sengers, die zelf koeien en schapen houdt, geniet van de weelde aan diersoorten die nu op zijn land voorkomen. "Ik weet niet of het direct samenhangt met de hagen, maar ik ben er wel trots op dat het aantal diersoorten hier gedurende mijn leven aanzienlijk is toegenomen. Vroeger zaten hier niet eens hazen. Volgens mij was ik twintig voordat ik mijn eerste haas hier zag lopen, dat is toch onbegrijpelijk? Nu stikt het ervan. Ook roofvogels zag je hier nooit. Nu zitten er buizerds, (toren)valken en van de zomer zaten er zeven of acht jonge kerkuilen in de kast. Daarom gebruik ik dus ook bewust geen rattengif. Hier in de boomgaard zitten zelfs steenuilen waarvoor het IVN regelmatig komt kijken. Reeën zag je hier vroeger ook nooit, maar als je nu hier het bos in loopt schieten er zo zeven weg."

Het gebied rondom de boerderij van Sengers was tot twee keer toe een strijdtoneel gedurende de Tachtigjarige Oorlog: tijdens de Slag op de Mookerheide en het Beleg van Genneep. Daarnaast lag het tijdens de operaties Market Garden en Veritable (de slag om het Reichswald) maandenlang in het front. Veel gebouwen sneuvelden door de beschietingen, maar de boerderij van Sengers bleef staan. Tijdens de ontginning ontdekten de vader van Sengers en diens oom deze kanonskogels, overblijfselen van de Tachtigjarige Oorlog.

Sengers heeft zelfs een bewoonde dassenburcht op zijn grondgebied. Die lag ooit in het naastgelegen bos, maar is verdwenen toen daar een dijk werd aangelegd. De dassen bewonen nu een burcht op een enk aan de andere kant van het erf. Voor Sengers zijn het welkomme gasten. "Ik vind het mooi dat ze er zijn. Soms zitten er een paar gaten in de wei maar dat valt eigenlijk allemaal wel mee. En omdat je weet waar ze zitten rijd je er makkelijk omheen."

Maasheggen

Vanuit zijn woonkamer kijkt Sengers uit op de Oeffelter Meent aan de overkant van de Maas, waar veel heggen geïmplant zijn. De Meent, ooit gemeenschapsgrond, is het meest noordelijke deel van de Maasheggen, een gebied dat de VNC momenteel als UNESCO Man and Biosphere internationaal erkend probeert te krijgen. Sengers draagt de Maasheggen een warm hart toe. "Ik vind het een heel mooi gebied en hoop ook dat het in de gelegenheid wordt gesteld om te herstellen. Je ziet dat steeds meer boeren daar interesse in hebben en beseffen dat landbouw en herstel van het cultuurlandschap goed samen kunnen gaan."

Vele heggen zijn aangeplant, en de boomgaard is weer hersteld.

NK Maasheggenvlechten 2017 druk bezocht

12 Maart vond in de Maasheggen in Oeffelt het NK Maasheggenvlechten 2017 plaats. In de heerlijke zon en te midden van een geweldige maar gezellige drukte strenden negenendertig teams om de felbegeerde Gouden Hiep. Het Team Hoveniers Vierlingsbeek ging uiteindelijk met de hoofdprijs aan de haal.

Ook de VNC was met een team vlechters vertegenwoordigd, maar zij vielen helaas buiten de prijzen. De VNC was ook aanwezig met een stand waar ons eigen speciaalbier Hagemeester verkocht werd. Het biertje waar het landschap mooier van wordt was een grote hit onder de bezoekers en ging honderden keren over de toonbank.

Ook benieuwd naar Hagemeester? Kijk dan voor meer informatie, inclusief verkooppunten op hagemeester.nl.

Steun aan goede doelen groeit naar 341 miljoen euro

Op 6 februari 2017 vond het jaarlijkse Goed Geld Gala plaats. De Postcode Loterij maakte die dag in Koninklijk Theater Carré in Amsterdam bekend dat dankzij de 2,8 miljoen deelnemers de opbrengst van de Postcode Loterij het afgelopen jaar gegroeid is tot ruim 682 miljoen euro. Doordat de loterij de helft van de opbrengsten schenkt aan goede doelen, groeide ook deze bijdrage, met bijna 14 miljoen euro.

De ruim 341 miljoen euro die de Postcode Loterij dit jaar doneert aan goede doelen is verdeeld onder 110 organisaties. In totaal heeft de loterij sinds 1989 ruim vijf miljard euro geschonken aan goede doelen. Een overzicht van alle schenkingen is terug te vinden op de website van de Postcode Loterij. Als vaste beneficiënt ontving de VNC een bedrag van € 500.000,-.

Landschapmuseum opent in april de deuren!

In de vorige *Landschappelijk* heeft u kunnen lezen dat we een nieuwe naam voor ons Informatiecentrum hebben gekozen: *Landschapmuseum*. Een naam die korter, duidelijker en uitnodigender is dan *Informatiecentrum Nederlands Cultuurlandschap*. Een naam die 'de lading dekt' en aangeeft wat het informatiecentrum eigenlijk is, namelijk een plek waar de geschiedenis van het landschap tot leven komt en (zowel binnen als buiten en zowel in het klein als in het groot) tentoongesteld wordt. Een museum van het landschap dus, oftewel een Landschapmuseum.

Tevens vinden we het belangrijk om onze boodschap aan een zo groot en breed mogelijk publiek te kunnen vertellen. Om de drempel voor een bezoek zo laag mogelijk te maken, hebben we besloten om met ingang van 2017 geen entreegeld meer aan bezoekers te vragen.

Vanaf april is het Landschapmuseum geopend voor bezoekers. We hopen u snel te mogen verwelkomen!

Aankondiging Algemene Ledenvergadering

Op zaterdag 24 juni 2017 vindt in de ochtend te Beesd, op landgoed Heerlijkheid Mariënwaerd, de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering plaats. Natuurlijk bent u als lid van harte welkom.

Aansluitend biedt de VNC 's middags een excursie over het landgoed Heerlijkheid Mariënwaerd aan. Wilt u de Algemene Ledenvergadering bijwonen, stuur dan een mail naar info@nederlandscultuurlandschap.nl. Of stuur een kaartje naar Vereniging Nederlands Cultuurlandschap, Antwoordnummer 2501, 6573 ZX Beek-Ubbergen (postzegel hoeft niet, maar mag well!).

U ontvangt ongeveer twee weken van tevoren het definitieve programma met een routebeschrijving en de vergaderstukken. De vergaderstukken liggen dan ook ter inzage op het kantoor van de VNC. Bij uw aanmelding graag vermelden of u wilt deelnemen aan de excursie.

Wij worden gesteund door

